

Obavijest ekološkim proizvođačima!

Siva plijesan vinove loze

Siva plijesan (*Botrytis cinerea*) je raširena gljivica koja napada preko 230 domaćina. Posebnu opasnost predstavlja u voćarstvu, vinogradarstvu i povrćarstvu. Može prouzročiti jako velike gubitke prinosa. Najčešće prodire u tkivo biljke putem ozljeda ili direktno penetracijom kutikule i epiderme. Genetski je vrlo varijabilna gljivica te se stoga lako prilagođava fungicidima i razvija rezistentnost.

Prvi napad sive plijesni očekujemo u fazi cvatnje vinove loze. Dijelovi cvata postaju smeđi, suše se i otpadaju. Napad na mlade bobice dešava se nakon različitih ozljeda kao na primjer od tuče ili oštećenja od moljca. U uvjetima povišene vlage zraka na grozdu se javljaju smečkaste (kod bijelih sorata) ili crvenkaste (kod crnih sorata) bobice. Taj se simptom dobro vidi na kompaktnim grozdovima. U toj fazi gljivica ne mora prodrijeti na površinu bobice, već se takva bobica posuši. U fazi šare i zriobe javlja se gusta siva prevlaka na bobama. Ta se kasna zaraza jako brzo širi i može zahvatiti cijeli nasad.

Slika 1. Siva plijesan na grozdu (preuzeto: www.inra.fr)

Štete od sive plijesni:

- smanjuje prinos i kvalitetu grožđa,
- mijenja kvalitetu i okus vina,
- javljaju se problemi kod filtracije i bistrenja vina zbog produkcije polisaharida,
- kiseline uzrokuju smanjenje kvalitete vina.

Mjere zaštite baziraju se na preventivnim mjerama. To su uzgoj otpornih sorata, uravnotežena gnojidba dušikom, pravilne mjere zaštite protiv plamenjače i grozdovih moljaca, odstranjivanje lisne mase u zoni grozda odmah nakon cvatnje i skidanje zaperaka. Pravilnim agrotehničkim mjerama uzročnik sive plijesni praktički se i ne pojavljuje u ekološkom uzgoju vinove loze. Razlog tome je ojačana struktura staničnih stijenki, koja je uvjetovana mjerama zaštite protiv plamenjače (upotreba bakrenih pripravaka, kamenog brašna i vodenog stakla).

Tijekom jesenskih mjeseci poželjno je zaoravati otpalo lišće na kojem gljivica prezimljuje u obliku micelija čime se smanjuje infekcijski potencijal slijedeće godine. Osim na listu prezimljuje i na jednogodišnjem drvu. Za ovu bolest karakteristično je da kad se jednom pojavi u vinogradu praktički ju je nemoguće zaustaviti.

HZPSS, Područni odjel Zagrebačke županije

mr. sc. Zvonimir Vukov

viši stručni savjetnik za integriranu i ekološku poljoprivredu

e-mail: Zvonimir.Vukov@hzpss.hr